קיצור שלחן ערוך — צורות האסורות

כְּתִיב, לֹא תַּעֲשׂוּן אִתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וְגוֹ', וְקִבְּלוּ רַבּוֹתֵינוּ זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה, דְּזוֹהִי אַזְהָרָה שֶׁלֹּא לְצַיֵּר צוּרוֹת שֶׁבַּמָּדוֹר הָעֶלְיוֹן וְשֶׁבַּמָּדוֹר הַתַּחְתּוֹן, וְהֵינוּ, לֹא תַּעֲשׂוּן כְּדִמּוּת שַׁמָּשֵׁי הַמְשַׁמְּשִׁין לְפָנַי. וְלָכֵן אָסוּר לְצַיֵּר צוּרוֹת אַרְבָּעָה פָּנִים שֶׁבַּמֶּרְכָּבָה וְצוּרוֹת שְׂרָפִים וְאוֹפַנִּים וּמַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת, וְכֵן אָסוּר לְצַיֵּר צוּרוֹת חַמָּה וּלְבָנָה וְכוֹכָבִים. וַאֲפִלּוּ אֵינָן בּוֹלְטוֹת, אָסוּר לַעֲשׂוֹתָן, וַאֲפִלּוּ בִּשְׁבִיל גּוֹי. אֲבָל לְהַשְׁהוֹתָן בַּבַּיִת, אִם אֵינָן בּוֹלְטוֹת, מֻתָּר, רַק שֶׁלֹּא יֹאמַר לַגּוֹי לַעֲשׂוֹתָן. מִשּׁוּם דַּאֲמִירָה לַגּוֹי, אֲסוּרָה בְּכָל הָאִסּוּרִין כְּמוֹ בְּאִסּוּרֵי שַׁבָּת.

וְכֵן אָסוּר לְצַיֵּר צוּרַת אָדָם. וַאֲפִלּוּ רַק פַּרְצוּף פְּנֵי אָדָם לְחוּד, נַמִּי אָסוּר. וַאֲפִלּוּ לְהַשְׁהוֹתָהּ, אָסוּר, עַד שֶׁיְּקַלְקֵל אוֹתָהּ קְצָת. וְדַוְקָא בְּצוּרָה שְׁלֵמָה, דְּהֵינוּ בִּשְׁתֵּי עֵינַיִם וְחֹטֶם שָׁלֵם. אֲבָל אִם אֵינָהּ רַק חֲצִי הַצּוּרָה מִצַּד אֶחָד, כְּדֶרֶךְ קְצָת הַמְצַיְּרִים צַד אֶחָד שֶׁל הַצּוּרָה, זֶה אֵינוֹ אָסוּר.

טַבַּעַת שֶׁיֵּשׁ עָלֶיהָ חוֹתָם שֶׁהוּא צוּרַת אָדָם, אִם הָיְתָה הַצּוּרָה בּוֹלֶטֶת, אָסוּר לְהַשְׁהוֹתָהּ, וּמֻתָּר לַחְתֹּם בָּהּ, מִפְּנֵי שֶׁנַּעֲשֵׂית שְׁקוּעָה. וְאִם הָיְתָה הַצּוּרָה שׁוֹקַעַת, מֻתָּר לְהַשְׁהוֹתָהּ, וְאָסוּר לַחְתֹּם בָּהּ, מִפְּנֵי שֶׁנַּעֲשֵׂית בּוֹלֶטֶת.

אָסוּר לְהִסְתַּכֵּל בְּצוּרַת אָדָם, שֶׁהֲרֵי נִקְרָא פֶּסֶל, וְעוֹבֵר מִשּׁוּם, אַל תִּפְנוּ אֶל הָאֱלִילִים. אֲבָל בְּצוּרוֹת שֶׁעַל הַמַּטְבְּעוֹת, כֵּיוָן שֶׁרְגִילִין בָּהֶן, מֻתָּר. וְהֶחָסִיד נִזְהָר גַּם בָּזֶה

אָסוּר לַעֲשׂוֹת בַּיִת תַּבְנִית הֵיכָל כְּשִׁעוּר אָרְכּוֹ וְגָבְהוֹ וְרָחְבּוֹ, אַכְסַדְרָה תַּבְנִית אוּלָם, חָצֵר תַּבְנִית עֲזָרָה, שֻׁלְחָן תַּבְנִית הַשֻּׁלְחָן שֶׁהָיָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, מְנוֹרָה תַּבְנִית הַמְּנוֹרָה שֶׁהָיְתָה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. אֲבָל עוֹשֶׂה שֶׁל חֲמִשָּׁה קָנִים אוֹ שֶׁל שִׁשָּׁה אוֹ שֶׁל שִׁמּוֹנָה. אֲבָל שֶׁל שִׁבְעָה לֹא יַעֲשֶׂה, אֲפִלּוּ מִשְּׁאָר מִינֵי מַתָּכוֹת, וַאֲפִלּוּ בְּלֹא גְּבִיעִים וְכַפְתּוֹרִים וּפְרָחִים, וַאֲפִלּוּ אֵינָהּ גְּבוֹהָה שְׁמוֹנָה עָשָׂר טְפָחִים, מִשּׁוּם דְּכָל אֵלּוּ הַדְּבָרִים, גַּם בַּמְּנוֹרָה שֶׁבַּמִּקְדָּשׁ לֹא הָיוּ מְעַכְּבִין.

יֵשׁ נוֹהֲגִין לַעֲשׂוֹת מְנוֹרָה לִשְׁבָעָה נֵרוֹת, דְּהֵינוּ שִׁשָּׁה בְּעִגּוּל וְאֶחָד בָּאֶמְצַע. אֲבָל הָרְבֵּה פּוֹסְקִים אוֹסְרִים זֹאת. וְיֵשׁ לְהַחְמִיר בִּסְפֵק אִסּוּר דְּאוֹרָיְתָא.

הָעוֹשֶׂה שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה בְּמַעֲשֵׂה וּבְמִשְׁקָל הָאָמוּר בַּתּוֹרָה, חַיָּב כָּרֵת. וּבְשׁוֹגֵג, חַיָּב חַטָּאת, וְהוּא שֶׁעוֹשֶׂה אוֹתוֹ כְּדֵי לְהַמְּשֵׁחַ. וְהָעוֹשֶׂה קְטֹרֶת מֵאַחַד עָשָׂר סַמָּנִין שֶׁבַּתּוֹרָה לְפִי הַמִּשְׁקָל, אֲפִלּוּ לֹא עָשָׂה אֶלָּא חֲצִיָּהּ אוֹ שְׁלִישִׁיתָהּ, חַיָּב כָּרֵת. עָשָׂה לְהִתְלַמֵּד בָּהּ, פָּטוּר.